

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Az utolsó nap.

A képviselőház ebben a ciklusban ma tartja utolsó érdemleges ülését. A képviselők most már zavartalanul pihenhetnek néhány hónapig, s elmélkedhetnek munkájuk eredménye fölött.

Ha elfogulatlanok, őszinték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy a képviselőház munkássága nagy eredményeket nem ért el. A nemzeti idealizmus, mely oly viharos küzdelmeket keltett, megakadályozta a képviselőház munkásságának rendes menetét.

Csak hogy ez az idealizmus nem volt kitartó. A lelkesedés, melyet keltett, hosszú vergődés után lelohadt. Meghajolt Tisza István előtt, aki a politikus vasmarkával fenyegetett. A váratlan leszerelés visszahatását első sorban is maguk a leszerelők tapasztalhatták.

Az azonban letagadhatatlan, hogy leszerelésük révén helyet adtak a pozitív munkának, s így letárgyalhatták azon törvényjavaslatokat, melyek közgazdasági fontossággal bírtak. Így a beruházási törvényjavaslatot, a fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Másra azonban idő már nem került. A képviselőház, mint szociális törvényhozó nem működhetett a hosszan tartó obstrukció miatt. Pedig ez a működése nálunk, ahol a társadalom maga, mint ilyen, csak nehezen határozza el magát a közjót elősegítő munkásságra, első rangú fontossága. Első rangú fontosságú különösen olyan inséges idők küszöbén, aminőkre az egész ország remegve vár, aminők ellen a népmérsékletben keres csak menekedéket.

Szociális politika a képviselőházban lehetetlen volt. És amit

neki kellett volna elvégeznie, de a harcok miatt nem végezhetett, az most csupán a kormány teendőjévé lett. Csak hogy a kormány egyedül sohasem működhetik ezen a téren oly intenzíven, mint működhetnék a képviselőház segítségével.

A kormány rendeleti uton pótolni iparkodik a mulasztást ebben az inséges időben a kiviteli tilalommal, az adók behajtására vonatkozó rendeleteivel, de ezek eredményeikben csak közgazdasági védelmi eszközök az inséges idők ellen, de természetüknél fogva nem pozitív eredményt biztosító segéd-eszközök.

A közjogi felbuzdulás, melyet egyedül csak jellegénél fogva ítéltek el, megakadályozta, hogy a törvényhozás figyelmét oly kérdésekre is kiterjessze, melyek sok tekintetben biztosítékot nyújtanak a népnek az inségek ellen. Ilyen kérdések például a husdrágulás, a monopoliumok, a kartelek, a kenyérdragulás, a lakásügy rendezése és még nagyon sok egyéb kérdés.

Minderről nem beszélhettek a képviselőházban. Pedig ezen kérdések is első rangú fontosságúak, mert életkérdések. Ezeknek a rendezése nélkül a népfogy az inségben, elerőtlenedik, s nemcsak a lelkesedésre, hanem a munkára is képtelenné lesz.

Az inséges esztendő keserves tanulsággal szolgál. Adja az ég, hogy a jövő országgyűlési ciklusban a szociális politika képezze főteendőjét a képviselőháznak. A hosszú szabadság elég időt ad az előkészületre.

Beszámoló. Lovászy Márton országgyűlési képviselő, e hó 14-én vasárnap délelőtt tartja kerületében, Magyarokán, beszámolóbeszédet. Ez alkalommal több képviselőtársa kíséri kerületébe Lovászyt.

A gyalogsági laktanya.

Az a hír kezdett ma a városban terjedni, hogy nem kapjuk meg a háziezredet. A tüzérség után, még ezt is el akarnák vinni.

A kettő között azonban egy kis különbség van. A hadosztály tüzérezredet megígérték és amint már megirtuk, meg is kapjuk. A háziezredet azonban még nem ígérték meg.

A hadügyi kormány csak arra hivatott a várost, hogy építsen olyan helyen gyalogsági laktanyát, két zászlóalj részére, hogy azután, ha idejön a törzs és az ezrednek még két másik zászlóalja, ezek számára ugyanazon a helyen lehessen folytatni az építkezést.

A törvényhatósági közgyűlés ilyen értelemben határozott. És ezt vehette csak tudomásul a hadügyi kormány. Arról, hogy nem kapjuk meg a törzset és az egész háziezredet szó sem lehetett.

A tüzérségi laktanya és gyalogsági laktanya ügye között ez a különbség.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. aug 11-én.

Feilitzsch Artur elnök nyitotta meg az ülést.

Mindenekelőtt a jegyzőkönyvet olvasták föl majd a tegnapi elfogadott törvényjavaslatokat olvasták és szavazták meg harmadszor. Ezután az elnök jelentette, hogy Polónyi Géza az ülés vége előtt sürgősen interpellál egy határsértés ügyében.

Csak most került sorra Győrffy Gyula régóta huzódó mentelmi ügye.

Majd Tallián Béla földművelésügyi miniszter válaszol Pozsgay Miklósnak a takarmányügyben tett interpellációjára. A szállítási kedvezményre a kormány egyes engedményeket tett. A kivitelre vonatkozólag a mai napon mondta ki a magyar és osztrák kormány a kiviteli tilalmat. Kéri a válasz tudomásut vételét.

A Ház a választ tudomásul vette. Tisza István válaszol Nosz Gyulá-

nak a Szepesség hanyatlása tárgyában beadott interpellációjára. A Szepesség lakosságának pusztulásáról nem tud semmit, így azon nem is segíthet.

A Ház a választ tudomásul vette.

Következik Tisza István válasza Rákosi Viktornak az Opera Wagner ciklusa dolgában. Elmondja, hogy a budapesti Operának a zene minden válfajára ki kell terjeszkednie. A Wagner-zene egy csapással meghódította Franciarszágot is. —

A magyar zenét nekem nem kell dicsérni. De a magyar zene kultiválása nem való műintézetekbe, az naivan fakad a szivekből. A komoly, klasszikus stílusú muzsikát pedig nem teszi magyarrá egy-egy magyar cikornya. A műzene nemzetközi természetű s arra való, hogy minden népfia egyformán élvezze. A magyar érdekeknek szolgálnak azzal is, ha főképpen magyar művészeket alkalmaznak.

Rákosi Viktor és Eötvös Károly felszólamlása után a Ház a választ tudomásul veszi.

Tisza ezután Gabányi Miklósnak az upesti rendőri brutalitások miatt mondott interpellációjára válaszol.

Ezután felel még Bartha Ferencnek, Szluha Istvánnak, Ráth Endrénének, Vlád Aurélnak, Szederkényi Nándornak, Lengyel Zoltánnak, Rákosi Viktornak.

A Ház a válaszokat tudomásul vette.

Tisza István tett előterjesztést a további teendőkre, A kormány nem kívánja a már elkerült ügyeket tovább tárgyalatni és ezért azt indítványozza, napolja el magát a ház október hó 10-ig. A Ház ehhez hozzájárult.

Polónyi Géza sürgős interpellációt terjeszt elő az ozsdorai határrendezésről.

Tisza István intézkedni fog, hogy a konkrét esetben eljárjon; egyebekben a magyar-román határkérdéseket a román kormánnyal a kölcsönös méltányosság alapján óhajtja intézni.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

ŐSZI VETÉSHÉZ!

A kinek még vetőgépe nincsen, az ne mulassza el, hogy minél előbb egy „Unicum-Drill“ vagy „Kincsem“ vetőgépet beszeressen. Az „Unicum-Drill“, valamint a „Kincsem“ vetőgép az egész országban a legelterjedtebb vetőgép. Csak Szabadka sz. kir. városában több mint 300 drb. működik a t. gazdaközönség legjobbjának megelégedésére. — Többek közt vettek: Nsgos Regényi Lajos úr, Nsgos Kiss Ábel, Nsgos Dr. Radics Péter, Sztipics Fábán, Malagurszky Máté Pálfi, Dr. Dekker Gyula kir. ítélőtábla bíró, Báro Vojnics István, Racsman Janos urak és még igen számos szabadkai földbirtokos.

Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgépek a leghatékonyabban vetnek akár a sik földön, akár lejtős vagy hegyes vidéken. Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgép Bács-Bodrogh és Csongrád megyék részére kedvező fizetési feltételek mellett kizárólag nálam kaphatók és pedig eredeti gyári áron

Az inség meséi.

Az inség, melyet az idén várhatunk még alig következett be s o'airól és tartamáról már is különféle regék keletkeznek Besztercebányát környező falvak lakói között most érdekes hír kering.

Péter és Pál napján valamelyik falusi gazda kiküldte szolgáját a kertbe kaszálni. Ez kaszálás közben a következőket hallotta:

„Ne kaszálj! Ma nagy ünnep van!”

Midőn pedig a kaszálástól elállni nem akart, az előbbi hang már így szólt:

„Menj haza s küld ide az uradat!”

A szolga erre meg rettent és hazament, hogy elküldje a gazdáját. A gazda jött bosszusan a kertbe, akkor elébe áll egy őszhaju aggyastyan s dorgálja az ünnep megszenteltetéséért. Mikor a megrémült gazda az inséget hozza fel mentségére s a rossz időjárásra hivatkozik az ősz ember e jóslattal felel:

„Nagy inség lesz, de megérdemeltek! Vizsgáld meg a fák leveleit a hány rossz levél után találsz egy jót, annyi esztendeig fogjátok érezni az Ur haragját!”

Ezzel eltűnt. A gazda felocsudva csodálkozásából vizsgálni kezdte a fák leveleit s azt találta, hogy csak minden negyedik levél ép. Így tehát három sovány esztendőre van kilátásunk. Így beszéli ezt minden falu népe s mindenki vizsgálja a fák leveleit, melyek között valóban csak minden 4—5-ik jó. Ebből következtetnek az ideizhez hasonló sovány esztendők számára. Az inség érzetéhez tehát hozzájárul még a jövőtől való félelem és rettegés is.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, augusztus 11.

— **A bajai lökért István-bálja.** Évtizedes tradíciója a bajai céllövész társulatnak, hogy augusztus 20-iki István-bálját nagyszabású mulatság keretében tartja meg, melyen széles Bácsvármegye minden vidékéről ad egymásnak találkat a táncz és sportkedvelő uri fiataltság. Az idén is nagyszabású díjlövészetet rendeznek a lökértben augusztus 20-án, melyet hangverseny és bál követ. Az érdeklődés a mulatság iránt oly élénk, hogy remény van arra, miszerint az idén is oly nagyszámú és előkelő közönség fog összejönni Baján ez alkalomból, mint a lökértnek tavalyi százéves jubileumán. Különösen Zomborból és Szabadkáról várnak számos vendéget.

— **A bajai vattagyár ügye.** Az egész ország sajtóját bejárta mostanában az a hamis vádaskodásból eredő álhír, mintha a bajai vattagyár igazgatósága ellen a szabadkai kir. ügyészség bünyügyi vizsgálatot indított volna azon kereskedelmi perenkívüli vizsgálatból kifolyólag, melyet Dubs Márton, a vattagyárnak összeférhetetlen természetű és kollegái ellen indított vakmerő vádaskodásai miatt elmozdított egyik igazgatója kérelmére tett folyamatba a szabadkai kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság. Baján kinos feltűnést keltet ez az újságszenzáció, mely Baja városának több igen előkelő társadalmi állású férfit volt hivatva pellengére állítani. Ez az ügy most már befejezést nyer, mert Szörény

dr. budapesti ügyvéd maga is — belátván eddigi munkájának sikertelenségét — békés kiegyezésre kéri ellenfeleit és kész megadni nekik az egyhangu felmentvényt. A megrágalmazott bajai notabilitások ügyének e kedvező fordulata bizonyára mindenütt kellemes megnyugvást fog kelteni.

— **Uj alorvosi állás a bajai közpórháznál.** A bajai közgyűlés, mint levelezőnk írja, nemrég egy 1000 kor. évi fizetéssel, benlakással és élelmezéssel javadalmazott második alorvosi állás szervezését határozta el az ujjannan épült városi közpórháznál. A polgármester a napokban írja ki a pályázatot ez állásra.

— **Pör a sertések miatt.** Dr. Nemes József bajai ügyvéd feljelentette Preimayer Pál vendéglőst, hogy a megengedettnél több sertést tart és hogy az ől az ő kerítése mellett van. A rendőrkapitány el is ítélte Preimayert 10 kor. pénzbüntetésre, a fölös sertések eltávolítására és az ől eltávolítására. Preimayer felebbezett, de a második ítélet még terhebb reá nézve. A rendőrkapitány a következő ítéletet hozta: hogy 5 drb sertés és 6 drb malac után egyenként 10—10 kor. büntetés jár és miután építészeti kihágást is követett el, azt külön 30 koronával büntette. Összesen tehát 140 kor. Behajthatatlanság esetén 7 napi elzárásra és a fölös sertések, ugy szintén az ólnak a kerítéstől való eltávolítására ítéltetett.

Sakkverseny.

Szardán mérköztek harmadszor a verseny jelentkezői majdnem az előre látható eredmények mellett.

Brenner Matievics játszmában előbbi támadását Matievics szépen visszaverte, majd tisztálodozattal sakk-sekk állásba kényszerítette ellenfelét s a 19 lépés után feladni kényszerítette.

Zambelly ellen Salamon tempo huszár sekkel matra állította ellenfelét, melyből nem is engedte kijutni a 21 lépésig, mikor már a játszma Zambellyre nézve tarthatatlanná válva feladta azt. A nyitás vezérgyaloggal történt.

Grüner-Sáfrán parthie ma nem volt nagyon érdekes. Utóbbi a biztos remis állást kiadta a kezéből, mikor is egy hibás lépésére Grüner 4 lépéses matot jelentett. Sáfrán erre a 40-ik lépés után feladta az orosz nyitási játszmát.

Szép volt Vajda-Sztrókay parthie. Utóbbi tisztért 3 gyalogot akart adni, de egyet rögtön visszavesztett, mert nem számította kombinációját elég messze. Vajda nagyon szépen, föltétlen biztossággal játszik.

Ma játszotta le Brenner még Sáfrán ellen az első napon elmaradt játszmáját. Erős támadással Brenner megnyerte a játékot. A verseny eddigi állása a következő:

Grüner 3. Vajda 2 (1) Zambelly 1 (1) Brenner, Matievics, Salamon, Sáfrán, Sztrókay 1. Zárjel közt a félbe maradt játszmát jelöljük.

HIREK. TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közpórház és muzeum. Nyitva szardán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Várnap délelőtt 9-től 12-ig.
Augusztus 13. Leányok bálja Palioson.
Augusztus 14. A nyomdászok szakegylete tánczvi. alma a városligetben n.
Augusztus 14. Néplünnepély kirándulással Kamaráson.
Augusztus 20. A cipészek szabadkai szakegyletének mulatsága a Hungáriában.

Szeptember 3. A szabadkai magyar asztaltársaság szüreti mulatsága a városligetben
Szeptember 3. A máv. szolgaszemélyzetnek bálja a Polgári szálloda kerthelyiségében

Országos vásárok. Uividéken augusztus 8-ig. Temesváron augusztus 11—15-ig. Nagybecskerekken augusztus 11—14-ig.

— **Urvacsora kiosztása.** A helybeli református templomban vasárnap, f. hó 14-én az új kenyérért való hálaadás alkalmából urvacsora kiosztás lesz, a mire a hívőket ez uton is figyelmeztetjük.

— **A gazdakör Hódmezővásárhelyen.** A szabadkai gazdakör f. hó 21-dikén testületileg megy át Hódmezővásárhelyre, hogy az ottani kiállítást megtekintse. Huszonegyedikén lesz a kiállítás közzgazdasági részének megnyitása is. Épen azért választották ezt a napot a kirándulásra. A kirándulásban a gazdakör sok tagja vesz részt.

— **A zombori új templom felszentelése.** A zombori kegyuri bizottság elhatározta, hogy az új templomot e hó 20-án Szt.-István napján fényes ünnepélyek közt szentelik fel. A felszentelési és bérmálási aktust Zombor illustis szülöttje Dr. Városov Gyula székesfehérvári megyés püspök fogja végezni s pedig Császkai érsek ki a városnak ebbeli kérését egészségi szempontból nem teljesíthette, felkérésére. A bizottság legnagyobb sajnálattal vette tudomásul a kegyes főpásztor lemondó iratát, és elhatározta, hogy hála és köszönő feliratot intéz Ó eminentiájához, ki bőkezűsége folytán lehetővé tette, hogy e szent hajlék végre rendelkezésének átadható lesz, továbbá köszönetét fejezi ki a bizottság az érseknek külön azért, hogy szives volt Dr. Városov Gyula püspököt a felszentelésre felkérni. Határozatilag ki lett mondva, hogy Dr. Városov püspököt, — a ki már értesítette a várost, hogy a felszentelést eszközölni fogja, — feliratilag üdvözölni fogja és a legfényesebb fogadtatásáról gondoskodni fog.

— **Bizottsági ülés.** A közoktatásügyi bizottság holnap, pénteken, délelőtt ülést tart.

— **A járási számvevők.** A vármegyei pénztárak államosításáról szóló 1902. évi III. törvény cikk értelmében a járási számvevői intézményt fokozatosan három év alatt kellett volna életbeléptetni. A múlt évben azonban a zavaros politikai helyzet lehetetlenné tette a járási számvevői állások szervezésének megkezdését. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter most kiadott körrendelete szerint a járási számvevői intézmény Bács-Bodrog vármegye összes járásaiban ez évi október elsején fog életbe lépni.

— **A bíróság köréből.** Dr. Kovács Gyula és dr. Józity Milorád kir. törvényszéki bírák visszaérkeztek szabadságukról és ma megkezdették hivatalos működésüket.

— **Magyarkanizsa nem lesz pótdadó.** Magyarkanizsa községi képviselőtestülete tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a jövő év költségvetési előirányzatát tárgyalták le. Az előirányzat szerint a jövő évi bevétel 421,003 korona 94 fillérben, a kiadás pedig 418,766 korona 14 fillérben van megállapítva, így pénztármaradványként 1905-ben 2237 korona 80 fillér várható. Ezek

szerint Magyarkanizsa közönsége a jövő évben pótdadóval nem lesz megterhelve, ami Laczkovics Károly községi első jegyző érdeme, aki a kiadások tételit, ahol csak lehetett minimumra szállította le. A képviselőtestület megéljenezte a derék jegyzőt.

— **Felülírtetések.** A „Szabadkai Kör” által f. év aug. 6-án tartott táncmulatság alkalmával a következők fizettek felül: Dr. Császkai György 10 kor., Mamuzsics Félix 2 kor., Taussig Vilmos 4 kor., N. N. 2 kor., N. N. 4 kor., H. B. 3 kor., Hofbauer Vilmos 2 korona. Fogadják a nagylelkű adakozók a vigalmi bizottság hálás köszönetét.

— **A zombori 6-becsei vasút műszaki munkálatai teljesen elkészültek** úgy hogy a finanszírozási kérdés megoldása után az építkezés megkezdését mi sem gátolja már. Az érdekltség türelmetlenséggel várja e rég vajudó vasut kiépítését, mert a kért áldozatoktól nem riadt vissza és kellő arányban jegyezte a részvényeket.

— **A korcsmák tisztasága.** A legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen is szóvá tette egyik bizottsági tag a t. főorvos jelentése kapcsán ama tisztátalanságot, amely a nagyszámú vendéglők és korcsmák udvarain a közegészségügyet veszélyeztetik. A felszólalás alapján ez irányban rögtön intézkedés történt és ma már az összes körorvosok megkezdették kerületeikben a korcsmahelyiségek tisztántartásának ellenőrzését.

— **A kerékpározók és a rendőrség.** Talán sehol sincs olyan jó dolguk a biciklistáknak, mint nálunk Szabadkán. Alig mulik el nap, amikor a gyalogközlekedésre szánt aszfaltjárdán nem kellene néhány örületes sebességgel száguldó kerékpár elől kitérni. De ez még hagyján, hanem esténként a sötétségben nem mindig veszi észre az ember a nesztelenül közelgő járművet, a kinek pedig rossz szeme van vagy nem elég fürge, nálunk mindig ki van téve annak, hogy egy ilyen passiózó ur áldozatává lehet. A rendőrség nagyobb figyelmet fordíthatna e veszedelmes és már megszokottá váló állapotra, annyit pedig okvetlen meg kell tenni a közbiztonság érdekében, hogy az esti órákban égő lámpákkal legyenek ellátva a kerékpárok, mert nálunk még ezt a régi rendszabályt sem respektálja senki.

A meteorológiai intézet jelentése. (Budapest, 1904. aug. 11-én.) Meleg idő várható helyi zivatarokkal.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Marceks Béla 5 hó, Kollár János 59 év, Gajdacs István 25 nap, Argány Mihály 29 nap, Buzás Ferencné Mucsi Viktória 8 év, Mamuzsics Jozefa 6 nap.

Felhívás a szabadkai iparosokhoz!

A szegedi kereskedelmi és iparkamarától dr. Reisner Lajos iparhatósági biztoshoz Hódmezővásárhelyről a f. hó 14-én megnyitandó mezőgazdasági és ipari kiállítás csoportos meglátogatása tárgyában a következő távirat érkezett:

»Iparosokkal tizenötödikén kirándulás volna szervezhető vásárhelyi kiállítás megtekintésére reggeli vonathoz ekkor csatlakozásul Szeged-

Rókusról külön vonat indul. Szabó, kamarai másodtitkár.

Felhivatnak ennélfogva azon iparosok és érdeklődők, kik ezen csoportos kirándulásban résztvenni óhajtanak, hogy a továbbiak megbeszélése végett szombaton (13-án) délután 6 órakor az ipartestület tanácstermében megjelenni sziveskedjenek.

Megmérgezett gyermekek.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap a hunyadmegyei Valea-Mare nevű marosmenti község határában, ahol öt gyermek pusztult el mérgezés következtében. A szomorú eset részletei a következők:

Hétfőn délután a falubeli gyermekek a Marosba mentek fürödni. Ide szoktak jönni különben is mindennap, amióta a nagy hőség és szárazság tart. A fürdés után szétoszlottak a gyermekek s egy része hazament, a másik része Mráz János, Mráz György, Opera Illés, Murcsán Vazul, Murcsán Tódor, Tripon Pál, Bojitia Tamás és Brote Mitrofan, valamennyien 10—12 éves gyermekek, a marosparti fűzesbe mentek szedret enni.

Az egyik fiu nagy diadallal fedezte fel, hogy ő vad mákot talált. A többi gyermek kíváncsi volt a vad mákra és sorra kóstolgatták a száraz hüvelyk-ből kibontott mákra való magocskákat, ami maszlag (belindek) volt. Ezt azonban a gyermekek egyike sem ismerte fel. A veszedelmes növény izlett a gyermekeknek s mivel a szederindák között ezt is nagymennyiségben találtak, alaposan beszédtek belőle.

Széd felé indultak hazafelé, de már utközben oly nagyfokú fájdalom érte el őket, hogy le kellett feküdniük és kinjukban ott henteregtek az utszélen, míg a szülőket értesítették a borzasztó esetről. Hamarosan hazavitték a gyermekeket, de a betegséget csak az éretlen szedernek tulajdonították. Éjfél felé azonban a kis Tripon Pálhoz mégis csak elhívták az orvost, aki felismervén a mérgezés tüneteit, kivallatta a gyereket a betegség okáról.

A gyorsan alkalmazott hánytatószer a kis Tripont, ugyszintén Mráz János és Mráz Györgyöt megmentette a haláltól, de a többiek már nem lehetett segíteni. Reggelre valamennyi meghalt.

A háború.

A háborúra vonatkozólag a következő sürgönyök érkeztek ma a fővárosba:

Pétervár, aug. 11.

A Novoje Vremja jelenti Vladivosztokból 10-éről: A kobozmányi bíróság kijelentette, hogy a július 16-án éjjel elsülyesztett Thea nevű gőzös rakományostól törvényes kobozmány volt. A gőzöst egy japán társulat március 25-ike óta bérelte ki kilenc hónapra s a japán kikötők között közlekedett és az összes japán kereskedelmi hajóknak nyújtott előnyöket élvezte. Evvel azonban egyszersmind semleges jellegét is elvesztette. A halból álló rakomány ellenséges tulajdon volt.

London, aug. 11.

A Reuter ügynökség jelenti Cs-fuból 11-éről reggeli 8 óra 20 perckor:

Az 5 óra 30 perckor ideérkezett orosz torpedónaszádbóló jelenti, hogy hat orosz hadihajó, négy cirháló és a torpedónaszádok fele elmenekült Port-Arthurból. A torpedónaszádbóló Port-Arthurt 10-én este hagyta el és öt utasa volt, akik azt jelentik, hogy az oroszokat üldözik a japánok és tengeri ütközet várható a nyílt Oceánon. A Reuter-ügynökségnek azt jelentik Tokióból mai kelettel, hogy az orosz hajóhad szerdán jött ki Port-Arthurból. Kemény ütközet keletkezett, amelynek eredményét még nem ismerik. A Retvizán és Pobjeda nevű csatahajókat ma reggel Port-Arturon kívül látták.

ÁRLEJTÉSEK A MEGYÉBEN.

Gombos. (Falazott kőkémény építése.) A gombos—vajszkai ármentesítő és vízszabályozási társulat vajszkai szivattyutelepén létesítendő falazott kőkémény felépítésének biztosítása céljából a társulat igazgatósága felhívja a vállalkozni kívánókat, hogy írásbeli ajánlataikat f. é. augusztus 15-éig annak figyelembe vételével nyújtsák be, hogy az építkezéshez szükséges összes anyagokat a társulat szállítja. A teljesítendő munkák a következők:

1. 70 m³ földmunka,
2. 36 darab cölöp leverése,
3. 30 m³ betonrács készítése,
4. 40 „ alaptégla falazás,
5. 95 „ felmenő téglafalazás,
6. 54 m² főcsatorna téglaburkolat.

A legmegfelelőbb ajánlatot tevő vállalkozóval bizonyos biztosíték kikötése mellett szerződés fog kötteni.

Bácsalmás. (Tűzifa szállítás.) A bácsalmási kir. járásbírósi hivatali és fogházhelyiségének fűtéséhez 1904. évben szükséges körülbelül 140 köbméter I. rendű tiszta bükkfa szállítás biztosítása tárgyában, melyhez 120 korona bánatpénz, vagy megfelelő óvadékképes értékpapír leteendő, f. évi augusztus 28. d. e. 9 órakor ezen kir. járásbírósi vezetőjénél szóbeli árlejtés fog tartatni

A szállítás feltételei az említett kir. járásbírósi hivatalnál, valamint a szabadkai, zentai, topolyai, bajai és zombori kir. járásbírósi hivataloknál megtekinthetők.

Bogyán. (Bács-Bodrog m.) (Iskolakibővítés.) A bogyáni róm. kath. iskolai épülethez egy istállóból, faskamrából, halotti szertár kamrából és pincéből álló melléképület fog építtetni. A munkálatok biztosítására f. évi augusztus hó 28-án délután 3 órakor Bogyán községében álló írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli árlejtés fog tartatni. Kikiáltási ár 1670 korona 36 fillér, melynek 10%-a árlejtés előtt a községi pénztáros kezeihez lefizetendő, illetve a zárt írásbeli ajánlathoz mellékelendő.

A részletes építési tervek, költségvetés, árlejtési feltételek a vajszkai közjegyzői irodában betekinthezők.

TÁVIRATOK.

A szegedi színház új igazgatója.

Szeged, aug. 11. A színházi bizottság a színházat hat esztendőre az eddigi igazgatónak dr. Janovics Jenőnek javasolja kiadni 7 szavazattal Makó Lajos 2 szavazata ellenében.

A javaslat fölött a tanács néhány nap múlva dönt.

Lemondó püspök.

Rozsnyó, aug. 11. Itt elterjedt hírek szerint Ivánkovics János püspök lemondani szándékozik a megyés püspökségről, s hír szerint kólostorba vonul. A püspök barátai és tisztelői mindent elkövetnek, hogy őt ezen szándékáról lebeszéljék, mert nagyon sajnálnák a népszerű püspök távozását.

Waldeck-Rousseau halála.

Budapest, aug. 11. Corbeyből jelentik: Loubet elnök Waldeck-Rousseau özvegyéhez táviratot intézett, melyben a következőket mondja: A köztársaság az elhunytban legjobb szolgálóinak egyikét veszíti el, én pedig egyik legrégebb és leghivebb barátomat.

Párisból jelentik: Az összes köztársasági lapok őszintén gyászolják Waldeck-Rousseau elhunytát, kinek személyében a köztársaság egyik legjelentékenyebb szószólóját és legjobb védőjét veszíti el. Kiemelik, hogy Waldeck-Rousseau a mérsékelt irány híve volt, mégis felfogta a demokratikus reformok szükségességét és azt különösen avval bizonyította be, hogy hozzájárult a szindikátusok tervezésére vonatkozó törvény elfogadásához.

A parlamenti többség orgánumai különösen kiemelik azt a fontos szerepet, amelyet az elhunyt 1899. óta játszott és az elhunytat a köztársaság ama súlyos válságból való megmentőjének mondják, melyet az akkor küzdött végig. Az ellenzéki lapok elismerik, bár el is ítélik a volt miniszterelnök politikáját, magasröptű gondolkodását és elragadó szónoki tehetségét.

Meggyilkolt földbirtokos.

Lemberg, aug. 11. Vinkovszky János földbirtokost a kézdi Gradistokban levő kastélyában az éjjel ismeretlen emberek meggyilkolták és kirabolták.

Megszüntetett munkaszünet.

Budapest, aug. 11. Minthogy Szt-István király ünnepe szombatára esik, a kereskedelemügyi miniszter a szent István napját követő vasárnapon a munkaszünetet feloldotta. Ezen a vasárnapon reggel 6 órától déli 12 óráig és este 6 órán túl akadálytalanul dolgozhatnak.

Sztrájkoló bányászok.

Budapest, aug. 11. Duxból jelentik: Az új szolgálati rend következtében a bruchi tárnákban sztrájk keletkezett a munkások között. A reggeli leszálláskor 300 ember maradt kinn.

Tüntető pincérek.

Budapest, aug. 11. Toulouzból jelentik: A sztrájkoló kávéházi pincérek ma újból tüntettek. Egy kávéházat követel dobáltak meg. A csendőrség többször kivont fegyverrel ment rájuk és végül helyreállította a rendet. Egy csendőrt megsebesítettek.

MULATSÁGOK.

Népköri mulatság Magyarok-nizsán. A mkanizsai katolikus népkör vasárnap a városi népkertben

táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 50 fillér. Kezdeté délután 3 órakor.

SPORT.

Football mérkőzés. Ritka élvezetben lesz része közönségünknek, a mennyiben a „Bácska“ Sz. A. C. hétfőn aug. 15-én a zombori uti pályán, Magyarország bajnoki csapattal a „Ferencvárosi Torna Club“ bal fog mérkőzni. Közönségünknek már két ízben volt alkalmja a Ferencvárosia kat megismernie. A csapat részletesebb ismertetésbe nem bocsájtjuk csak annyit említenünk meg, hogy a kitűnő csapatnak már két éve nem akadt legyőzője. Legméltóbb ellenfeleink papírforma szerint a Bácska bizonyult, a menyiben az első mérkőzésük 1:0, a második pedig 3:2-re a Ferencvárosiak javára végződött. Éppen ezért érdekes mérkőzés várható a két csapattól melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A diák váltója. Furfangos módon akart pénzhez jutni Schwerer Gyula eszéki kereskedelmi iskolai tanuló. Július 4-én Szabadkára jött és a helybeli Takarékpénztár és Zálogház részvénytársaságnál egy váltót akart értékesíteni. A váltó október 15-iki lejáratával Bader József és Eichenberg Rezső aláírásokkal volt ellátva. Kísérlete azonban nem sikerült, mert kitudódott, hogy az aláírások az ő kezétől származnak. Ezért a kir. ügyészség magánokirathamisítás bűntettével vádolta, minek folytán ma lett megtartva a főtárgyalás Marián Miklós elnökelete alatt. A vádhatóságot Acél Imre dr. kir. alügyész, a vádlottat dr. Békeffy Gyula ügyvéd képviselték.

A bizonyító eljárás befejezése után meghozott ítélet szerint Schwerer Gyula a vád alól felmentetett, mert Bader József kiskorú, Eichenberg Rezső pedig nem létező személy lévén, ezek nevének aláírásával nem követett el magánokirathamisítást. Schwerer tette legfeljebb a csalás kísérletét állapítja meg, ez pedig magánvád folytán üldözendő. Mint hogy pedig magánvádoló nincsen, vádlott fel vott mentendő. Az ügyész az ítélet ellen felebezést jelentett be.

Budapesti gabonatözsde

Kálnoky és Simon gabonakereskedő cég tudósítása
— Aug. 11. —

Déli zárlat: Buza ápr.-re 10.78.—10.79, buza máj. 1904. —, —, —, buza okt. 10.60—10.59, rozs ápr.-ra —, —, —, rozs májusra —, —, —, rozs okt.-re 8.30—8.29, zab májusra —, —, —, zab —, —, —, zab okt.-re 7.32—7.31, teng. szept. 1904. 7.32—7.31, tengeri aug. 7.29—7.28, teng. máj. 1905. 7.33—7.32, tengeri —, —, —, repce —, —, —, repce aug. 10.13—10.26

Sertésvásári jelentés.

(S. Heiffelder és Társai bécsi czégtől.)

1904. augusztus 9-éről.

A mai vásárra összesen 11056 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 4763 német-lengyel és 6089 magyar sertés.

Az üzlet élénkebb volt.

Kilónként élő sulyban fogyasztási adó nélkül.
Első prima magyar sertés 98—100 fill.
kivételesen 101 fill.
Közép- és öreg sertés 95—98 „
Könnyű- és szedett sertés. 90—94 „
Német-lengyel és erdélyi sertés 78—100 „

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HÓS.

Írta: Sienklewicz Henrik. 34

Ha nem gyötörte a láz, úgy gondolkodott mint az a bizonyos tyuk, mely az elmélkedéstől megdöglött. Bartek azonban nem halt meg, csak semmit sem eszelt ki.

Azon pillanatokban, melyeket a tudomány lucida intervallanak (világos időközök) nevez eszébe jutott néhánéha, hogy talán mégis szükségte-
nül verte végig a franciákat.

Magdára nehéz órák jártak. Megkelltt fizetni a büntetést, de nem tudta miből. A pognebiní plébános segíteni akart ugyan, de kitűnt, hogy ötven koronája sincs a pénztárban. Pognebin szegény plébánia volt, s az öreg plébános nem tudta, hova tűnt el a pénze. Jaczinszky ur nem volt otthon. Azt beszélték, hogy egy gazdag leányhoz ment háztűz nézőbe.

Magda nem tudta mihez fogjon.

Halasztásra nem is gondolhatott. Mihez kezdjen? Adj a lovakat, a teheneket? Amugy is aratás előtt volt, a legnehezebb napokat élte. A gazdaság nyelte a pénzt és már minden ki volt merítve. Az asszony kétségbeesésében a kezét tördelte. A bíróságnál elnézésért könyörgött, felsorolva Bartek érdemeit, de még csak választ sem kapott. A határidő és vele a végrehajtás közeledett.

Magda imádkozott meg imádkozott, elkeseredve gondolván vissza a háboru előtti időkre, mikor még oly jó módban voltak és Bartek télen át a gyárban dolgozott. A rokonokhoz is elment kölcsönt kérni. Nekik sem volt. A háborut mindenki megszintette. Juszt hoz nem mert menni, mert amugy is tartozott már neki és a kamatokat sem bírta fizetni. Eközben azonban Juszt váratlanul maga jött el hozzá.

Az egyik délután a gunyhó küszöbén ült dologtalanul, mert erőtlent volt a kétségbeesett lelkiállapottól. A levegőben kergetődző legyeket bámulta és ezt gondolta: „Milyen boldog ez a féreg, körül röpköd és semmit sem fizet.” Néha mély sóhaj fakadt a kebléből, s ajkairól fel-felhangzott a fohász: »Istenem oh, Istenem!» Ekkor váratlanul Juszt jelent meg a kapuban. Szájából pipa lógott. Az asszony elsápadt. Juszt egyet mondott:

»Jó reggelt.«
»Juszt ur, hogy van?»
»Es a pénzem?»
»Oh, aranyos Juszt ur, legyen türellemmel. Én nyomorult, mihez fogjak? Az uramat becsukták, nekem kell érte a büntetéspénzt megfizetnem. Tanácstalanul vagyok. Jobb volna, ha meghaltam volna, mint így napról napra sorvadni. Várjon, aranyos Juszt ur.«

Sirni kezdett, Juszt kövér piros kezét csókolgatta. »Amint a földes ur megérkezik, kölcsönt kérek tőle és megfizetem a tartozásomat.«

»Nos és honnan fizeti meg a büntetéspénzt?»

»Mit tudom én! Legfőlebb el kell adnom a teheneket.«

»Hát majd én még kölcsönözök.«

»Az Isten fizesse meg a jószágát, aranyos uram. Maga lutheranus, de jó ember.«

»Hanem kamat nélkül nem adok.«

»Tudom tudom.«

»Állítson ki az egész összegról adóslevelet.«

»Jól van, aranyos uram, fizesse meg így is a jó Isten.«

»Amikor a városba megyek egy írást állítunk ki.«
(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

15649/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a Felső Tompán tanyai iskola építésére az árlejtés f. évi augusztus hó 15-én d. e. 10 óraker a gazdasági ügyosztályban lesz megtartva.

Az egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok legkésőbb az árlejtés napjáig Szabadka szab. kir. város tanácsai iktatójában nyújtandók be.

Vállalkozók tartoznak 400 korona készpénzt vagy elfogadható értékpapírt óvadék gyanánt ajánlatukhoz csatolni.

Egyébb árlejtési feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1904. évi augusztus hó 11-én.

A városi tanács.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszem, hogy néhai vb. **Ráics Milán** csődügyében a csődletárba összeirt és 804 koronára becsült ingóságok Bende Ignác bírósági végrehajtó közbenjötté mellett Szabadkán I. kör, Deák utca 68. házszám alatt **1904. évi augusztus hó 12-én d. e. 10 óraker** a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett a becsáron alul is eladatni fognak nyilvános árverésen.

Janiga János,
mint vb. Ráics Milán csőd-
tömeggondnoka.

„ANIMAL“

állatok emésztését elősegítő táppor

páratlan és nélkülözhetetlen háziszer

Kittűnő

eredménnyel

kipróbálva

marhákna,

lovakna,

sertéseknél

és

juhokna.

Ara használati utasítással: egy kis esomag 36 fill., nagy 90 fill.

Kapható egyedüli elárúsít nál Szabadka és vidéke re:

Hegedűs Bálint Fia Ferencz

mokrini gőzmalmának lisztraktára és fűszerkereskedése

SZABADKA, Deák-utca Veres-tel. ház.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,

Gabonát,
Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,

Üzleti helyiséget
Nyaralót,
Birtokot,
Házat,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban érte, ha igénybe veszi a

„Bácsmegei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsmegei Napló
ára 2 fillér kapható:
Vig Zsigm. Sándor

Könyv és papír kereskedésében főteér.

Heumann Mór

Könyv és papír kereskedésében főteér.

Meznerics József

fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett

Tennér B.

dohánytőzsdé és kávé-árú üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyítózsde
Kossuth utca

Beck Sándor

fűszer és liszt üzlete a
törvényszékkel szemben.

Héresz József

fűszer és liszt üzlete
Petőfi-utca sarkán.

Kréesi A. Nándor

Könyv és papír kereskedésében Deák-u

Gerber Jakab

dohánytőzsdé és esztergályos üzletében Kossuth-u.

Nojések Géza
fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercesényi utca sarkán.

PALICSON

Menczel Mihály

fűszer és csemege üzletében

Spitzer és Klein

fűszer és csemege üzletében Rudics-u.

Kiadóhivatalunkhoz intézett levelek csakis bélyeggel továbbíthatnak

Titánia. Szíves értesítését köszönettel vettem, levelet ma adtam fel. Vajjon a személyes ismerkedés nem-e volna lehetséges. „Juris.“ 379.

Szép és csinos. Levelét vettem melynek értelmében csellekedni fogok. Levél s mai postával megy. 379.

Tuba rózsá. A két önkéntes epedve várja a válaszukat. Levelet te sék a kiadóhivatal által kezünkhöz juttatni. „Önkéntesek.“ 380.

Ügyes ügynök és pénzeszedő keresetűk egy varrógép raktárba fizetéssel. Cim a kiadóban. 381.

Ügyvédjelöltet keres azonnal beépésre dr. Hunwald Izidor, ügyvéd, Fehérgyarmaton 382.

Egy kereskedő segéd, ki feltétlen ügyes eladó és kiskereskedő, szeptember 1-ére alkalmazást kaphat Politzer Samu norinbergi, díszmű, játék és porcellán árú üzletében Kaposvárott. Ajánlatban kitűntetendő eddigi működés és igények. 383.

Kelebián 20 kapa csemege szőlő örök áron esetleg kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 384.

Pályázat.

A szabadkai izr. Szentegylet előjárósága pályázatot hirdet 1904. évi november hó hó 1-én betöltendő temetőcsézszi állásra 1000 kor. javadalmazással, természetbeni lakással és esetleges mellékjövdelemmel.

Pályázótól megkívántatik, hogy ugy a kömüves, mint a kertész munkákhoz értsen. A megválasztott temető-

Széchényi-téren egy jobb családnál jó házi koszt esetleg telj s ellátás jutányosan kapható. 377.

Segéd, Izraelita, nőtlen, a norinbergi és rövidáru-szakmából, ki nagyobb vidéki cégnél több évig működött, en gross üzletünk részére azonnal felvétetik. Magyar-német nyelvű ajánlatok fizetés megjelölésével és bizonyítványmásolatokkal Veiss és Dedovszky céghez Nagykanizsa intézendők. 378.

Eladó egy jó forgalmu gőz és szelmalom Cim a kiadóban. 388.

Egy az épületfa- s terményüzletben mint eladó, a könyvvitelben, magyar és német levelezésben teljes jártassággal bíró egyén ná am alkalmazást nyer. Bizonylati másolatok alanti címek küldendők be, melyek vissza nem adatnak. Seiner Adolf, Hevesmegye. 379.

Tanuló leányok felvételnek Lederer Jozefa harisnyakötő üzletében Rédics-utca. 380.

Varró leányok állandó foglalkozásra és tanuló leányokat felvesz Barth Henrikné Eötvös-utca Ugyanott egy kisebb üzlet helyiség azonnal kiadó. 384.

csőszenek kötelessége sírok ásása, azoknak felhantolása, külön utasi társra azoknak körülfalazása és virággokkal vagy füvel való beültetése és végül a temető gondozása, mely munkálatokért külön díjazás nem jár.

A pályázatok **1904. évi szeptember hó 1. napjáig** alulirott egyleti elnök-nél nyújtandók be.

Szabadkán, 1904. évi aug. hó 3-án.
Schossberger József egyt. elnök.

GÁZ- ÉS VILLANYCSILLÁR KIÁLLÍTÁS.

Nem kell többé Bécsbe vagy Pestre mennünk

GÁZ- ÉS VILLANYCSILLÁROKAT

vásárolni, mert **SZABADKÁN**

Mayerhoff F.

cégnél (Kossuth-utca) nagy választékban kapható
Szabad megtekintés. Nincs vásárlási kényszer.

Jutányos árak!

Császka György meghalt.

1826 – 1904.

Egyházmegyénket, de az egész katolikus egyházat megmérhetetlen csapás érte.

Császka György a szó legszentebb értelmében vett sacerdos magnus meghalt.

Ezerek, százezrek könye siratja a legfenköltebb gondolkozásu, a legjobb, a legnemesebb szívű főpapak, Krisztus legigazabb, leghüségesebb szolgájának elköltözését ebből a világból, melyben maga után csak hálateli sziveket hagyott. Lelkének röptét isteni megváltójának örök élettél teljes hónapig ezerek áldása követi, nagy lelkét megváltójának örök fényességgel teli országában angyalok hozsánája, apostolok hervadást nem ismerő koszu ruja fogadja.

Egyházmegyéje, mely árván maradt, egyháza, mely legcsillogóbb oszlopát vesztette sir a veszteség után. de sirásába önkéntelenül vegyül az öröm, hogy fent a mindenhatók birodalmában van egy pártfogója, akinek földi szentsége menyei befolyást biztosított neki.

Eddig a földön zengték neki a szent dalt: Ecce Sacerdos magnus, most az angyalok kara zengi. Ez a menyei dal viszhangzik a főpap hiveinek szívében.

Lelkének nagysága az ártatlan kisdedek gyászénekét érdemelte ki; ravatalánál csak azt kellene énekelni, amit a kisdedek ravatala fölött:

„In paradiso deducant te angeli.“

Ma este érkezett a lesújtó távirat szerkesztőségünkbe:

„Budapesten Császka érsek délután félhatkor budai palotájában meghalt.“

Az elhunyt egyházfő betegsége már régibb keletű s bár mindent megtettek a közvetlen környezetébe tartozók, hogy lehetőleg titokban tartsák a főpapjukért rajongó hivek

előtt a baj súlyos természetét, már hetek óta nyílt titok volt, hogy az emberi tudomány nem mentheti meg a nagy beteget.

Körülbelül két hónap előtt szivárgott ki a hír, bár, nem határozott formában, hogy Császkát szélhüvés érte, de a hírt csakhamar megcáfolták.

A főpap csakugyan jobban is lett és nagy munkakedvvel kezdte meg egyházmegyéje ügyeinek elintézését.

Ezóta különböző verziók keringtek a beteg állapotáról, aki állandóan a budai palotájában tartózkodott, míg ma este hirtelenül, bár nem váratlanul érkezett a lesújtó hír, hogy a jó lelkű, nemes szívű főpap, aki valóságos atya volt hiveinek örökre lehunyta szeméit.

Császka György, kalocsai érsek született Szerdahelyen, 1826 december 4. Iskoláit Nyitrán, Tatán, Esztergomban, a pozsonyi Emericumban, majd Nagyszombatban, a teológiát, mint pázmáneumi növendék Bécsben végezte. 1850. szeptember 21. szentelték pappá az esztergomi érseki főmegyében. Mint nagyszombati érseki fi-nevelőintézeti tanulmányi felügyelő és főgymnasiunai tanár kezdte működését. 1853. nagyszombati szent-széki jegyző s levéltáros, 1856. helynöki titkár, 1894-ben pedig Szcitovszky primás irodaigazgatója lett Esztergomban. Simor primás 1870-ben kanonokká, négy év múlva szepesi püspökké nevezte ki, e minőségben 17 évet töltött. Sokat áldozott közművelődési, egyházas és hazafias célokra, miért ő felsége valóságos belső titkos tanácsosa, a vaskoronarend I. oszt. lovagjává, majd 1891. Haynald Lajos helyébe kalocsai érsekké nevezte ki.

Ki győzné elősorolni jótéteményeit, melyeket mint kalocsai érsek tett. Ki tudná megszámlálni az ezreket, melyeket nyomor, fájdalom enyhítésére, Krisztus szeretetétől áthatva költött.

Az Isten áldása volt e földön. Az Istennek úgy tett, hogy elvegye tőlünk.

Az érsek egy-két nap óta lett nagyon rosszul. Halála mégis majdnem váratlanul következett be.

Tegnap láza 38 fokú volt. Ma a láza 39 és fél fokra emelkedett.

Délelőtt 11 órakor kezdett panaszkodni rosszulról.

Délután három órakor következett be az agonia.

Félöt órakor táviratoztak **Várossy** Gyula székesfehérvári püspökért aki azonban már csak a halál bekövetkezése után érkezett meg, mert a halál 5 óra 30 perckor következett be.

A beteg ágya körül voltak orvosai, köztük két egyetemi tanár.

A püspöki aula részéről mellette voltak **Révay** Tibor pápai kamarás és **Zundl** Péter oldalkanonok.

A családtagok is körül álltak a nagy halott halálos ágyát.

Temetéséről a kalocsai káptalan fog intézkedni, melyet a halálról táviratilag értesítettek, de mindeztideig Budapestre a káptalan részéről semmiféle intézkedés nem érkezett.

A távirati értesítést a késő éjjeli órákban kaptuk.

CSÁSZKÁ György megléle

1838-1804

The main body of the document is filled with dense, faint text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is too light to be accurately transcribed but appears to be organized into several paragraphs and possibly some sections or headings.